

Стаття 330. Неподання митному органу документів, необхідних для здійснення митного контролю

Неподання митному органу в установлений законодавством строк документів, передбачених відповідно до цього Кодексу для здійснення митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України, незалежно від подання письмової декларації, - тягне за собою попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств - до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Об'єкт правопорушення - встановлений у статті 45 МК порядок надання документів та відомостей, необхідних для здійснення митного контролю.

Об'єктивна сторона - полягає у бездіяльності, тобто неподанні митному органу України необхідних для здійснення митного контролю або недоставленні в місце призначення:

- а) товаросупровідних документів, окрім письмової декларації;
- б) документів на транспортні засоби, окрім письмової декларації.

При цьому під необхідними для митного контролю документами варто розуміти такі документи, що мають бути подані зв'язку зі здійсненням митного контролю і проведенням митного оформлення.

Згідно з ч. 2 статті 45 МК перелік документів та відомостей, необхідних для здійснення митного контролю, порядок їх подання визначаються Кабінетом Міністрів України (див. коментар до стд 45 МК).

Дана норма підтверджується положеннями ч.2 ст. 86 МК, в якій передбачено, що подання митної декларації повинно супроводжуватися поданням митним органам транспортних, комерційних супровідних та інших необхідних документів, перелік яких встановлено Кабінетом Міністрів України або уповноваженим органам. Для визначення об'єктивної сторони в таких правопорушеннях є важливим встановлення терміну подання документів до митного органу, порушення якого буде кваліфікуватися за даною статтею МК.

Об'єктивна сторона цього правопорушення виражається саме в неподанні необхідних документів у передбачений законодавством строк. Отже, мають велике значення строки та їх класифікація при декларуванні товарів та транспортних засобів при митному контролі.

Строки надання необхідних для митного контролю та митного оформлення документів можуть розрізнятися за суб'єктами переміщення товарів та транспортних засобів; за режимом, в якому вони переміщуються через митний кордон;

за митним режимом, в якому вони розміщені на митній території України (ст.214);

- за іншими ознаками (ст. 108).

Строки подання документів є різними - від одночасного з пред'явленням товарів митному органу (для громадян), ч.2 ст.85 МК - до 3-х років (для товарів, що розміщені у режимі "митний склад") ч.1 ст.214 МК. Законодавець, крім вищезазначених, визначає й такі строки:

1) не пізніше ніж через три години після прибуття в пункт пропуску або місце митного оформлення (ст. 44 МК); не пізніше ніж через три години з моменту прибуття у пункт пропуску на митному кордоні України, а у разі виїзду за межі митної території - не пізніше ніж за три години до перетинання митного кордону України - для порожніх транспортних засобів та транспортних засобів, що переміщують пасажирів (ч.3 ст.85);

протягом 10 днів з дня доставки товарів і транспортних засобів у митний орган призначення (ч.1ст.85);

3 місяці, а у випадку продовження митницею терміну - 4 місяці, якщо товари зберігаються на складах тимчасового зберігання (ст.108), та ін. Як витікає із ст.54 МК, суб'єктами цього правопорушення є особи, на яких лежить обов'язок подання таких документів митному органу. Це посадові особи підприємств (декларанти (п.5 ст.1), митні брокери (ст.176), перевізники (п. 22 ст.1), митні перевізники (ст.182) та інші посадові особи підприємств (п.30.ст.1) і громадяни (п.4ст.1), які досягай віку адміністративної відповідальності й знаходяться в осудному стані. Суб'єктивна сторона - вина у формі умислу. Санкції за вчинення даного правопорушення:

Попередження або накладення штрафу на громадян у розмірі до п'яти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а на посадових осіб підприємств до десяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Слід зауважити, що Держмитслужбою України ведеться статистика, а також практика розгляду митницями справ, порушених за недотримання митних правил з метою надання митним органам роз'яснень та рекомендацій застосування відповідних статей МК.

Отже у поточному році, після розгляду практики заведення справ про порушення митних правил за ст. 330 МК України, Держмитслужбою України від 28.02.2005 №10-22/0805-ЕП було роз'яснено, що, наприклад, при отриманні несупроводжуваного

багажу неподання митному органу митної декларації, у якій заявлено про такий багаж, може бути кваліфіковано як порушення митних правил, передбачене ст. 330 Митного кодексу України лише у випадку встановлення факту заповнення такої декларації на прикордонній митниці при в'їзді в Україну.

Стаття 332. Недоставлення до митного органу товарів, транспортних засобів, документів

Недоставлення до митного органу товарів, транспортних засобів, що перебувають під митним контролем і перевозяться з одного митного органу до іншого, а так само прийнятих для передачі митному органу митних або інших документів на ці товари, транспортні засоби, - тягне за собою накладення штрафу в розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Об'єкт. Об'єктом даного правопорушення, так само як і при порушенні порядку видачі товарів, транспортних засобів (тобто без дозволу митного органу або їх втрата), що передбачено попередньою статтею МК, є правовідносини, що регулюють порядок митного оформлення товарів та транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України.

Об'єктивна сторона даного правопорушення полягає у недоставленні до митного органу України товарів, транспортних засобів, що перебувають під митним контролем і перевозяться з одного митного органу України до іншого, а так само прийнятих для передачі митному органу України митних або інших документів на ці товари, транспортні засоби.

Об'єктивна сторона може виражатися у таких формах бездіяльності:

- недоставлення товарів, ТЗ та документів з будь-яких причин;
- невручення документів на певні товари та транспортні засоби, якщо встановлено, що документи були прийняті для передачі митному органу призначення;
- ненадання товарів, ТЗ та документів до них митному органу з будь-яких причин. До названих форм бездіяльності не включена втрата товарів, ТЗ та документів до них, оскільки це передбачено диспозицією іншої статті МК - статті 331. При цьому терміни слід розуміти у такому значенні:

1) митниця відправлення- митний орган на території України, де починається переміщення товарів (вантажів), що перебувають під митним контролем;

2) митниця призначення- митний орган (залізнична станція) на території України, де закінчується переміщення товарів (вантажів), що перебувають під митним контролем.

Транспортні, комерційні та інші супровідні документи, що містять відомості про товари і ТЗ, подаються митному органу у пункті пропуску на митному кордоні України в порядку, передбаченому МК у разі, якщо митний контроль та митне оформлення товарів та ТЗ у повному обсязі відповідно до їх митного режиму здійснюється не в місці перетинання митного кордону України.

Такі документи, згідно зі статтею 92 МК мають бути достатніми для прийняття рішення про можливість пропуску зазначених товарів та ТЗ через митний кордон України.

До таких документів належать:

- вантажна митна декларація (в установлених законодавством випадках) на переміщувані товари та будь-які транспортні та товаросупровідні документи.

До строку, що згідно з ч.2 ст.158 МК встановлюється митним органом відправлення відповідно до нормативів на перевезення вантажів, виходячи з можливостей виду транспорту, використовуваного для такого перевезення, маршруту, відстані до кінцевого пункту та інших умов перевезення, не включається час зберігання товарів на складах при перевантаженні з одного виду транспорту на інший, а також час, необхідний для здійснення інших операцій з товарами, дозволених митними органами України.

Суб'єкти- фізичні особи віком від 16 років та посадові особи підприємств, до яких відносяться декларант (митний брокер), перевізник (митний перевізник). На зазначених посадових осіб має бути покладений обов'язок доставлення певних товарів, ТЗ, а так само і документів на них у митний орган.

Відповідно до норм чинного законодавства, зазначеними особами є такі категорії.

Перевізник. Поняття перевізника міститься у пункті 22 статті 1 МК. Це особа, зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, яка в установленому законом порядку, з використанням належних їй або найманих нею транспортних засобів переміщує товари через митний кордон України, або здійснює перевезення товарів, що перебувають під митним контролем, між митними органами на території України.

Поняття митного перевізника міститься у статті 182 МК. Це підприємство-резидент України, яке здійснює перевезення між митними органами товарів, що перебувають під митним контролем, без застосування при цьому заходів гарантування доставки товарів до митного органу призначення.

Декларант. Поняття декларанту міститься у пункті 5 статті 1 МК. Це юридична чи фізична особа, яка здійснює декларування товарів і транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України.

Митним брокером (посередником), згідно зі статтею 176 МК, є підприємство, що здійснює декларування товарів і транспортних засобів, які переміщуються через митний кордон України, і має ліцензію на право здійснення митної брокерської діяльності.

Таким чином, об'єктивна сторона цього порушення виражається у бездіяльності перевізника (митного перевізника), яким порушено встановлені законодавством строки доставки товарів, транспортних засобів та документів на них у митницю призначення.

Згідно з положеннями статті 321 МК, в разі недоставлення митних вантажів у митницю призначення внаслідок аварії або дії непереборної сили, відповідальність за коментованою статтею не настає за умовами підтвердження таких подій відповідними документами. Ще однією умовою звільнення від відповідальності за підстав, передбачених у статті 321 МК і що витікають зі змісту статей МК, є вчинення декларантом (або іншою відповідною особою) всіх можливих заходів до збереження товарів та недопущення будь-якого їх використання, а також повідомлення про це в найближчий митний орган України.

Санкції за вчинення даного правопорушення: штраф у розмірі від п'ятдесяти до ста неоподаткованих мінімумів доходів громадян.

Стаття 336. Неправомірні операції з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем, зміна їх стану, користування та розпорядження ними

Здійснення операцій з товарами, транспортними засобами, що перебувають під митним контролем, а саме зміна їх стану, користування та розпорядження ними без дозволу митного органу, за винятком операцій, зазначених у статтях 331, 337 цього Кодексу, -

тягне за собою накладення штрафу на громадян у розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, транспортних засобів, а на посадових осіб підприємств - у розмірі від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію цих товарів, транспортних засобів.

Безпосереднім об'єктом правопорушення є установлений Митним кодексом України порядок митного контролю товарів та транспортних засобів.

Об'єктивна сторона - здійснення операцій з товарами та ТЗ, що знаходяться під митним контролем, а саме зміна їх стану, користування і розпорядження ними без дозволу митного органу (до цих дій не відносяться операції, що містяться у ст. 331, а також у ст. 337 МК)

Згідно з статтею 1 МК, терміни у цій статті вживаються у загальному значенні, передбаченому названою статтею.

Товари - будь-яке рухоме майно (у тому числі валютні цінності, культурні цінності), електрична, теплова та інші види енергії, а також транспортні засоби, за винятком транспортних засобів, використовуваних винятково для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України.

Транспортні засоби - будь-які засоби авіаційного, водяного, залізничного, автомобільного транспорту, використовуваних винятково для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України.

Здійснення операцій з товарами - операції, які полягають у зміні їх стану, користування і розпорядження ними.

Зміна стану - здійснення операцій з товарами і транспортними засобами, що знаходяться під митним контролем, у результаті яких змінюються властивості товарів (увезення товарів і транспортних засобів у зборі, з наступним демонтажем з метою представлення митним органам не цілих агрегатів, а їх комплектуючих для навмисного заниження вартості товарів і транспортних засобів).

Користування - можливість експлуатації товарів і транспортних засобів, що знаходяться під митним контролем, з наступним одержанням матеріальних благ і вигод.

Розпорядження - можливість відчуження (дарування, купівля - продаж, обмін, надання в оренду тощо) товарів і транспортних засобів, що знаходяться під митним контролем, на користь третьої сторони без дозволу митних органів.

Слід зауважити, що такі поняття, як "користування" та "розпорядження" є двома з трьох складових поняття "право власності". Але не можна сказати, що громадяни, а також посадові особи підприємств набувають таке право, оскільки відповідні товари, ТЗ перебувають під митним контролем й не можуть у цей час бути предметами права власності зазначених категорій осіб як такі, що зазнають тимчасових обмежень у вільному обізі до закінчення процедури митного контролю.

Дозвіл митного органу - документальна дозвільна процедура, передбачена дійсним Митним кодексом України й іншими нормативними документами ДМС України, що дає підставу на виконання зазначених у диспозиції коментованої статті дій після закінчення митного оформлення.

Суб'єкт правопорушення — загальний, а також до суб'єктів цього правопорушення віднесені категорія посадових осіб підприємств, які допустили чи зробили неправомірні операції (змінити їх стан, користувалися, розпоряджалися) з товарами та ТЗ, що перебувають під митним контролем.

Суб'єктивна сторона - вина у формі умислу.

Дане порушення митних правил є закінченим з моменту, коли особа зробила з товарами і транспортними засобами зазначені у диспозиції коментованої статті неправомірні операції.

Санкції за вчинення даного правопорушення: штраф у розмірі від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскація цих товарів та ТЗ, а на посадових осіб підприємств - від ста до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскація цих товарів та ТЗ.

Стаття 348. Порушення зобов'язання про зворотне вивезення чи зворотне ввезення товарів

Невивезення за митний кордон України товарів, які були тимчасово ввезені на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення, або неввезення на митну територію України товарів, які були тимчасово вивезені за митний кордон України під зобов'язання про зворотне ввезення, у строк, зазначений у зобов'язанні про зворотне вивезення (зворотне ввезення) таких товарів, -

тягне за собою накладення штрафу у розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскацію таких товарів.

Об'єкт правопорушення - встановлений порядок пропуску товарів з метою тимчасового вивезення або ввезення у певний строк.

Порядок пропуску товарів з метою тимчасового вивезення або ввезення встановлюється статтею 204 МК. Пунктом 6 ст. 185 МК передбачений та запроваджується митний режим тимчасового ввезення (вивезення). Режиму тимчасового ввезення (вивезення) у цьому кодексі присвячена глава 34, що складається з 8 статей, які регулюють застосування даного режиму.

Об'єктивна сторона- полягає у порушенні строку зобов'язання про зворотне вивезення або ввезення, тобто:

1) невивезення за митний кордон України товарів, які були тимчасово ввезені на митну територію України під зобов'язання про зворотне вивезення у строк, зазначений у зобов'язанні про зворотне вивезення таких товарів;
2) неввезення на митну територію України товарів, які були тимчасово вивезені за митний кордон України під зобов'язання про зворотне ввезення у строк, зазначений у зобов'язанні про зворотне ввезення таких товарів.

Суб'єкт- громадяни і посадові особи, що брали такі зобов'язання на себе.

Суб'єктивна сторона- вина у формі як умислу, так і необережності.

Санкції за вчинення даного правопорушення: накладення штрафу у розмірі від п'ятисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або конфіскація таких товарів.

Згідно з положеннями статті 321 МК, за порушення зобов'язання про зворотне вивезення чи зворотне ввезення товарів внаслідок аварії або дії непереборної сили, відповідальність за коментованою статтею не настає при дотриманні ряду умов.

Ще однією умовою звільнення від відповідальності за підстав, передбачених у статті 321 МК і що витікають зі змісту статей МК, є повідомлення про випадок аварії чи дії непереборної сили в найближчий митний орган України.

У разі, якщо зазначене правопорушення було вчинено внаслідок аварії або дії непереборної сили, що підтверджується відповідними документами, відповідальність, передбачену Митним кодексом, таке правопорушення не тягне за умови, що особою були вжиті також інші заходи, передбачені ст. 159 МК України.

Стаття 330. <http://apelyacia.org.ua/node/11432>

Стаття 332. <http://apelyacia.org.ua/node/11433>

Стаття 336. <http://apelyacia.org.ua/node/11438>

Стаття 348. <http://apelyacia.org.ua/node/11450>